

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદીત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહીં. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય, અમદાવાદ

વિશેષ દીવાની અરજી ક્રમાંક ૧૪૬૭૭ સન ૨૦૧૩ ની

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર માટે:

માનનીય શ્રી ન્યાયાધીશ એમ.આર. શાહ સહી/— અને

માનનીય શ્રી ન્યાયાધીશ કે.જે. ઠાકર સહી/—

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પ્રતિનિધિઓને ચુકાદો જોવા માટે અનુમતિ આપવામાં આવી શકે?	હા
૨	રિપોર્ટરને સંદર્ભિત કરવાનું કે નહીં ?	હા
૩	શું ન્યામૂર્તીશ્રી ચુકાદાની પાકી નકલ જોવા ઇચ્છે છે ?	ના
૪	શું આ કેસમાં બંધારણના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ મહત્વપૂર્ણ પ્રશ્ન સંકળાયેલો નથી ભારત, ૧૯૫૦ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈપણ આદેશ?	ના
૫	શું આ દિવાની ન્યાયાધીશને પ્રસારણ માટે મોકલવાનું છે ?	ના

=====

મેન ફાર્માસ્યુટિકલ્સ લિ.અરજદાર(ઓ)

વિરુદ્ધ

યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને ૩....પ્રતિવાદી(ઓ)

=====

ઉપસ્થીતી:

શ્રી એસ એન ઠક્કર, વકીલ, અરજદાર(ઓ) નં. ૧ માટે

પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૪ માટે સુ.શ્રી મનીષા લવકુમાર, વકીલ
પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧ માટે નોટિસ પાછી પ્રાપ્ત થઈ નથી
પ્રતિવાદી(ઓ) ક્રમાંક ૨ – ૩ માટે નોટિસ તામિલ કરવામાં આવી

=====

સમક્ષ: માનનીય ન્યામૂર્તી શ્રી એમ.આર. શાહ અને
માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે.જે. ઠાકર
તારીખ : ૧૬/૦૭/૨૦૧૪ મૌખિક ચુકાદો
(પ્રતિ : માનનીય શ્રી ન્યાયાધીશ એમ. આર. શાહ)

૧.૦૦. ભારતના સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળની આ અરજિ દ્વારા,
અરજદારે નીચે મુજબની મુખ્ય રાહતો માટે પ્રાર્થના કરી છે :-

“(એ) કે ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ આ માનનીય અદાલત
પ્રમાણપત્રલેખનો રીટ અથવા પ્રમાણપત્રલેખના સ્વરૂપનો રીટ અથવા અન્ય
કોઈ યોગ્ય રીટ, આદેશ અથવા દિશા નિર્ગમિત કરવા કૃપા કરે, અરજદારના
મામલાના રેકૉર્ડ મંગાવી અને તેની માન્યતા તથા કાયદેસરતા અંગે વિચારણા
કર્યા બાદ પ્રતિવાદી નં.૩ દ્વારા સેટલમેન્ટ અરજી નં.એસ.એ.
(ઈ)૨૬૧/૨૦૧૨માં તા. ૩૦/૪/૨૦૧૩ના પસાર કરાયેલા અંતિમ આદેશ
નં.એફ.નં.૧૧૩/સીઈએક્સ/જેઆરજી/૨૦૧૨/એસસી(એમબી)ને રદ કરે
અને વધુમાં પ્રતિવાદી નં.૪ને ઉક્ત એસસીએન
નં.એફ.નં.ડીજીસીઆઈ/એઝયુ/૩૬-૧૨૦/૨૦૦૯તા.૨૩/૧૨/૨૦૦૯
અંગેની નિર્ણયપ્રક્રિયા આગળ ન વધારવા માટે દિશા આપે;(બી) કે, આ
માનનીય અદાલત ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ મેન્ડેમસનો
રિટ અથવા મેન્ડેમસના સ્વરૂપનો રિટ અથવા કોઈ અન્ય યોગ્ય રિટ અથવા
આદેશ અથવા નિર્દેશ બહાર પાડવા કૃપા કરે, જેથી પ્રતિવાદીઓ પોતે તેમજ
તેમના અધિકારીઓ અને અધિનસ્તોને, સેટલમેન્ટ એપ્લિકેશનમાં સેટલમેન્ટ
કમિશન દ્વારા પસાર કરાયેલા પડકારાયેલ અંતિમ આદેશ નં. એફ.
નં.૧૧૩/સીઈએક્સ/જેઆરજી/૨૦૧૨/એસસી(એમબી) ના અનુસંધાને

અને/અથવા તેના અમલીકરણમાં અને/અથવા તેની આગળની કાર્યવાહી તરીકે કાર્ય કરવાથી અથવા કોઈ વધુ કાર્યવાહી હાથ ધરવાથી નિવૃત્ત રહેવા માટે આદેશિત અને નિર્દેશિત કરવામાં આવે ક્રમસંખ્યા

એસ.એ(ઈ)૨૬૧/૨૦૧૨; (સી) કે આ માનનીય અદાલત કૃપા કરીને આ મામલો પ્રતિવાદી ક્રમાંક ૩ ની ફાઈલમાં પરત મોકલે અને પ્રાકૃતિક ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું પાલન કર્યા પછી સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ અધિનિયમ, ૧૯૪૪ ની કલમ ૧૧ડી હેઠળની માંગ સહિત યોગ્ય આદેશો બહાર પાડવા તેને નિર્દેશ કરે; (સી) કે વૈકલ્પિક રીતે આ માનનીય અદાલત એવી ધારણા કરે કે પ્રતિવાદી નં.૩ ને શો કોઝ નોટિસના ભાગનો નિકાલ કરવાની સત્તા પ્રાપ્ત છે અને તે મુજબ મામલો પ્રતિવાદી નં.૩ ની ફાઈલ પર પરત મોકલી, તેને સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ અધિનિયમ, ૧૯૪૪ ની કલમ ૧૧ડી હેઠળની માંગણી સિવાયના તમામ મુદ્દાઓ અંગે યોગ્ય આદેશો બહાર પાડવા નિર્દેશ કરે અને સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ અધિનિયમ, ૧૯૪૪ ની કલમ ૧૧ડી હેઠળની માંગણી સંબંધિત મુદ્દો કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું પાલન કર્યા પછી નિર્ણય માટે નિર્ધારક પ્રાધિકરણને પરત મોકલવામાં આવે.

૨.૦૦. વર્તમાન વિશેષ દીવાની અરજી સુધી દોરી આવેલ સંક્ષિપ્ત હકીકતો નીચે મુજબ છે :-

૨.૦૧. કે પ્રતિવાદી ક્રમાંક ૪ એ અરજદારને કારણ દર્શાવો નોટિસ જાહેર કરી અરજદારને આ બાબતે કારણ દર્શાવવા જણાવ્યું હતું કે અરજદારને માંગવામાં આવેલ શુલ્ક બાબતે કુલ રૂપિયા ૧,૩૮,૦૯,૬૧૫/- ની રકમ ચૂકવવા માટે જવાબદાર કેમ ન ઠેરવવો, જેમાં

(૧) જેમનું તેમ દૂર કરાયેલા ઈનપુટ પર ઉલટાવવાનો જમા લાભની માંગ અને

(૨) ઓછી આર.એસ.પી. દર્શાવવાના કારણે તફાવતી શુલ્કનો સમાવેશ થતો

હતો.(૩) નાણાંકીય સહાય મેળવવા માટે જારી કરવામાં આવેલા સમાંતર ચલણો મુજબ ધારા ૧૧ડી હેઠળની માંગણી અને
(જ) ઉઠાવવામાં આવેલા ચલણો સામે ભિન્ન શુલ્ક પર વ્યાજની માંગણી.

૨.૦૨. ઉપરોક્ત કારણ દર્શાક નોટિસની બજવાણી થયા બાદ, અરજદારે કેન્દ્રીય આબકારી સમાધાન કમિશનર સમક્ષ (હવે પછી “સમાધાન આયોગ” તરીકે ઉલ્લેખિત) કેન્દ્રીય આબકારી અધિનિયમની કલમ ૩૨૬ હેઠળ (હવે પછી “અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખિત) અરજી દાખલ કરી હતી અને રૂ. ૧,૦૨,૯૫,૭૬૮/- જેટલી જવાબદારી, તથા સ્વીકારેલ શુલ્ક પરના વ્યાજ સહિત, સ્વીકારી હતી; **તથાપિ,** નાણાંકીય સુવિધા મેળવવા માટે જારી કરાયેલા સમાંતર ચલણો મુજબ કલમ ૧૧ડી હેઠળ દાવો કરાયેલ શુલ્ક જવાબદારી સ્વીકારી નહોતી. ઉક્ત અરજી ૧૮/૬/૨૦૧૨ના રોજ દાખલ કરવામાં આવી હતી.

૨.૦૩. એવું પ્રતીત થાય છે કે સમાધાન માટેની ઉક્ત અરજી સાથે અરજદારે કલમ ૧૧એબી હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજ સાથે, તેની દ્વારા સ્વીકારવામાં આવેલી ઉત્પાદન શુલ્કની વધારાની રકમ રૂ.૧,૦૨,૯૫,૭૬૮/- પર ચૂકવી હતી. એવું પ્રતીત થાય છે કે

ત્યારબાદ, અરજદારે અધિનિયમની કલમ ૩૨૬ હેઠળ આવશ્યક તમામ શરતોનું પાલન કર્યું છે તે અંગે સંતોષ પામ્યા પછી, સમાધાન આયોગે તારીખ ૮/૩/૨૦૧૩ના રોજ અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ હેઠળ આદેશ કરીને ઉક્ત અરજીને આગળ ચલાવવાની મંજૂરી આપી અને અરજદારને તેમજ પ્રકરણ પર

અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા સીમાશુલ્કના અધિકારક્ષેત્રવાળા કમિશનરને, અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ(૫) હેઠળ જોગવાઈ મુજબ અને/અથવા આવશ્યક હોય તેવી તક આપી. એવું પ્રતીત થાય છે કે અરજદારે આગ્રહ કર્યો હતો કે નાણાંકીય સુવિધા મેળવવા માટે જારી કરાયેલ સમાનાન્તર ચલણોના આધારે ઉઠાવવામાં આવેલી કલમ ૧૧ડી હેઠળની શુલ્ક માંગ સંબંધિત વિવાદ, એટલે કે રૂ.૩૫,૧૩,૮૪૭/- ની માંગ અંગે, સમાધાન આયોગ દ્વારા નક્કી કરીને નિર્ણય કરવામાં આવે અથવા તો ઉક્ત માંગ સંબંધિત કારણ દર્શાવો નોટિસનું નિરાકરણ કરવા માટે મામલો સંબંધિત નિર્ણયકર્તા સત્તાધિકારીને મોકલવામાં આવે. એવું પ્રતીત થાય છે કે તે મુજબ, અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા સંબંધિત કમિશનરે અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ(૪) મુજબ તેનો અહેવાલ સમાધાન આયોગને મોકલ્યો હતો. એવું પ્રતીત થાય છે કે, તેમ છતાં, સમાધાન આયોગનું એવું મત હતું કે કલમ ૧૧ડી સંબંધિત અરજદારનો તર્ક કાયદાનો પ્રશ્ન છે, જેનું સમાધાન કરવું આયોગના કાર્યક્ષેત્રની બહાર હોઈ શકે. ઉપરોક્તને ધ્યાનમાં લઈ, અરજદારનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા વિદ્વાન વકીલે સૂચન કર્યું હતું કે અરજીનો સમાધાન માત્ર પ્રથમ બે મુદ્દાઓના સંદર્ભમાં કરવામાં આવે, જ્યાં શુલ્કની માંગ અરજદારે સ્વીકારી લીધી છે, અને કલમ ૧૧ડી સંબંધિત ત્રીજો મુદ્દો કાયદા મુજબ નિર્ણય માટે નિર્ણયકર્તા સત્તાધિકારીને સોંપવામાં આવે. તેમ છતાં, વિદ્વાન સમાધાન આયોગ તે સાથે સંમત થયો નહોતો, તેમજ કલમ ૧૧ડી સંબંધિત મુદ્દાનો, જ્યારે તે નિર્ણય કરવો જરૂરી હતો, અને અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ(૫) હેઠળ આદેશ પસાર કરવો આવશ્યક હતો, ત્યારે નિર્ણય કર્યો નહોતો; તેમજ અરજદાર તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ દ્વારા કરાયેલ તે સૂચન પણ સ્વીકાર્યું

નહોતું કે પ્રથમ બે મુદ્દાઓમાં, જેમાં શુલ્કની માંગ અરજદારે સ્વીકારી છે, તે હદ સુધી કેસનું સમાધાન કરવામાં આવે અને કલમ ૧૧ડી સંબંધિત ત્રીજો મુદ્દો કાયદા મુજબ નિર્ણય માટે નિર્ણયકર્તા સત્તાધિકારીને મોકલવામાં આવે. છતાં, વિદ્વાન સમાધાન આયોગનું એવું મત/દૃષ્ટિકોણ હતું કે આયોગ સમક્ષની કાર્યવાહી દરમિયાન અરજદાર સહકાર આપવામાં નિષ્ફળ ગયો છે અને કેન્દ્રીય ઉત્પાદન શુલ્ક અધિનિયમની કલમ ૧૧ડી હેઠળ રૂ.૩૫,૧૩,૮૪૭/- ની શુલ્ક માંગ સ્વીકારવામાં આવી નથી અને તેના બદલે કાયદાનો પ્રશ્ન, એટલે કે જ્યારે ચલણ હેઠળ માલની હટાવટ/વેચાણ થયું ન હોય ત્યારે કલમ ૧૧ડીની લાગુ પડતાશ અંગેનો પ્રશ્ન, ઉઠાવવામાં આવ્યો છે; તેમજ અરજીને વહેંચીને તેનો આંશિક સમાધાન કરવાની વિનંતિ પણ યોગ્ય નથી, અને તેથી અધિનિયમની કલમ ૩૨એલ હેઠળની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને ઉક્ત અરજી નામંજૂર કરી અને એવો આદેશ કર્યો કે અરજદાર – મેન ફાર્માસ્યુટિકલ્સ લિમિટેડ દ્વારા તારીખ ૩૦/૭/૨૦૧૨ના રોજ દાખલ કરાયેલી અરજીને, જાણે કે ઉક્ત અધિનિયમની કલમ ૩૨ઈ હેઠળ અરજી કરવામાં આવી જ ન હોય તેમ, અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા સંબંધિત કેન્દ્રીય ઉત્પાદન શુલ્ક વિભાગ, એટલે કે કેન્દ્રીય ઉત્પાદન શુલ્કના કમિશનર, અમદાવાદ-૩, ને પરત મોકલવામાં આવે.

૨.૦૪. સેટલમેન્ટ કમિશન દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ પડકારાયેલ આદેશથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ અનુભવીને, અરજદારે ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ હાલની ખાસ દિવાની અરજી દાખલ કરી છે.

૩.૦૦.

અરજદાર તરફેથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી એસ.એન.

ઠક્કરે પ્રારંભે જ બારમાં રજૂ કર્યું છે કે સેટલમેન્ટ કમિશન સમક્ષ તેમના વકીલ દ્વારા સૂચવવામાં આવેલ એવી અરજદારે કરેલી વિનંતી સ્વીકારવા બાબતે અરજદાર હવે આગ્રહ રાખતો નથી કે અરજીનો નિકાલ માત્ર તે બે મુદ્દાઓના સંબંધમાં જ કરવામાં આવે જેમાં શુલ્કની માંગ અરજદારે સ્વીકારી છે અને કલમ ૧૧ડીને લગતો ત્રીજો મુદ્દો કાયદા મુજબ નિર્ણય માટે નિરાકરણકર્તા સત્તાધિકારીને મોકલવામાં આવે. તેમ છતાં, તેમણે રજૂ કર્યું છે કે અરજદારે સેટલમેન્ટ કમિશન સમક્ષ કલમ ૩૨ઈ હેઠળની તમામ આવશ્યકતાઓનું પાલન કરીને અરજી રજૂ કરી હતી અને ત્યારબાદ અરજદારે સ્વીકારેલી વધારાની ઉત્પાદન શુલ્કની રકમ તથા કલમ ૧૧એબી હેઠળ ચુકવવાપાત્ર વ્યાજની ચુકવણી કર્યા પછી, અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ(૧) હેઠળ આદેશ પસાર કરી સેટલમેન્ટ કમિશન સમક્ષની અરજીને આગળ વધવા માટે મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. .

ત્યારપછી સેટલમેન્ટ કમિશને અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ(૫) હેઠળ અંતિમ આદેશ પસાર કરવાનો હતો. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે, વાસ્તવમાં, કમિશનરે અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ, ખાસ કરીને કલમો ૩૨એફ(૩), ૩૨એફ(૪) અને ૩૨એફ(૫) મુજબ આવશ્યક યોગ્ય પ્રક્રિયા અનુસરી અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ(૫) હેઠળ અંતિમ આદેશ પસાર કરવાનો હતો. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે હાલના કેસમાં તા. ૮/૩/૨૦૧૩ના આદેશ/નોટિસ દ્વારા અરજદારને તેમજ કેસ પર અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા કસ્ટમ્સના અધિકારક્ષેત્રવાળા કમિશનરને અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ(૫) હેઠળ આપવાની હોય તેવી

સુનાવણીની તક આપવામાં આવી હતી. એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે કમિશનરે અહેવાલ પણ રજૂ કર્યો હતો. તેથી, સેટલમેન્ટ કમિશને અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ(૫) મુજબ આવશ્યક યોગ્ય પ્રક્રિયા અનુસરી શુલ્ક, વ્યાજ, દંડ અને જરિમાનાની રકમ નક્કી કરી આદેશ પસાર કરવાનો હતો. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે હાલના કેસમાં વિદ્વાન સેટલમેન્ટ કમિશન અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ(૫) હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવામાં નિષ્ફળ ગયું છે અને કમિશન અધિનિયમની કલમ ૧૧ડી હેઠળ દાવો કરાયેલા શુલ્ક સંબંધિત મુદ્દાનો નિર્ણય કરવા માટે બાધ્ય નથી એવી નોંધ કરીને અને/અથવા અવલોકન કરીને નોંધપાત્ર ભૂલ કરી છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે વિદ્વાન સેટલમેન્ટ કમિશને અરજદાર દ્વારા રજૂ કરાયેલ અરજી નામંજૂર કરીને અને અધિનિયમની કલમ ૩૨એલ હેઠળ આદેશ પસાર કરીને નોંધપાત્ર ભૂલ કરી છે, એમ અવલોકન કરીને કે સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ અધિનિયમની કલમ ૧૧ડી હેઠળ રૂપિયા ૩૫,૧૩,૮૪૭/- ની શુલ્ક માંગ સ્વીકારવામાં આવી નથી અને તેના બદલે કાનૂની મુદ્દો, એટલે કે, જ્યારે ઇન્વોઈસ હેઠળ માલની નિકાસ/વેચાણ થયું ન હોય ત્યારે કલમ ૧૧ડીની લાગુ પડતાશ અંગેનો મુદ્દો ઉઠાવવામાં આવ્યો છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અધિનિયમની કલમ ૩૨ઈ હેઠળ સેટલમેન્ટ કમિશનનો દરવાજો ખટખટાવતા સમયે અરજદાર માટે શો કોઝ નોટિસ મુજબની સંપૂર્ણ શુલ્ક માંગ સ્વીકારવી ફરજિયાત નહોતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અધિનિયમની કલમ ૩૨ઈ હેઠળ કેસના સમાધાન માટે અરજી રજૂ કરતી વખતે અરજદારે નિર્ધારિત કરવામાં આવેલ પ્રારૂપમાં અને રીતસરથી એવી અરજી કરવી આવશ્યક હતી, જેમાં પોતાના પર આવતી

શુલ્કજવાબદારીનો સંપૂર્ણ અને સત્ય ખુલાસો હોય, જે અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ અધિકારી સમક્ષ અગાઉ જાહેર કરવામાં આવી ન હોય, એવી જવાબદારી કેવી રીતે ઉદ્ભવી તેનો ઉદ્ભેજ હોય, અરજદારે ચુકવવાપાત્ર તરીકે સ્વીકારેલી વધારાની ઉત્પાદન શુલ્કની રકમનો ઉદ્ભેજ હોય અને નિયમ મુજબ વિનિર્દિષ્ટ અન્ય વિગતો, જેમાં ખોટા વર્ગીકરણ, ઓછું મૂલ્યાંકન, મુક્તિ સૂચનાની અલાગુ પડતાશ અથવા સેનવેટ ક્રેડિટ અથવા અન્યથા થવાને કારણે ઓછો શુલ્ક લાદવામાં આવ્યો હોવાનું જે એક્સાઈઝલાયક માલના સંદર્ભમાં તે સ્વીકારે છે તેની વિગતોનો સમાવેશ થાય. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે આ અરજી સાથે અરજદારે પોતાની દ્વારા સ્વીકારેલી વધારાની ઉત્પાદન શુલ્કની રકમ તથા તેના પર બાકી પડતું વ્યાજ, કલમ ૧૧એબી હેઠળ, ચુકવવાનું હતું. તેથી, વાસ્તવમાં અરજદાર માટે શો કોઝ નોટિસમાં ઉઠાવવામાં આવેલી સંપૂર્ણ માંગ સ્વીકારવી ફરજિયાત નહોતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અરજદાર શો કોઝ નોટિસ દ્વારા દાવો કરાયેલી શુલ્ક જવાબદારી આંશિક રીતે સ્વીકારી શકે છે અને જેટલી હદ સુધી અરજદાર જવાબદારી સ્વીકારે છે તેટલી હદ સુધી જવાબદારી સ્વીકારી સેટલમેન્ટ કમિશન સમક્ષ જઈ શકે છે, અને બાકી રહેલા વિવાદ અંગે કમિશનર પાસેથી અહેવાલ મંગાવી, સેટલમેન્ટ કમિશને અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ(૫)માં દર્શાવ્યા મુજબ અરજદારે તક આપ્યા પછી અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ(૫) હેઠળ યોગ્ય આદેશ પસાર કરવાનો હોય છે. તેથી, સેટલમેન્ટ કમિશન દ્વારા કરવામાં આવેલું એવું અવલોકન કે અરજદારે સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ અધિનિયમની કલમ ૧૧ડી હેઠળ રૂપિયા ૩૫,૧૩,૮૪૭/- ની શુલ્ક માંગ સ્વીકારી નથી અને બાકીના મુદ્દો

અધિનિયમની કલમ ૧૧ડીની લાગુ પડતાશ સંબંધિત કાનૂની મુદ્દો છે, અને ઉપરોક્ત આધારે અરજી નામંજૂર કરીને તેને અસહકાર તરીકે ગણવી તથા તે આધારે અધિનિયમની કલમ ૩૨એલ હેઠળ આદેશ પસાર કરવો, ટકી શકશે નહીં અને તે રદ થવો જરૂરી છે, તેમજ સેટલમેન્ટ કમિશને અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ(૫) હેઠળની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને અધિનિયમની કલમ ૧૧ડી હેઠળ ઉઠાવવામાં આવેલી માંગ સંબંધિત મુદ્દે યોગ્ય આદેશ પસાર કરવો જોઈએ હતો. ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરતાં વિનંતી કરવામાં આવે છે કે સેટલમેન્ટ કમિશન દ્વારા પસાર કરાયેલ વિવાદિત આદેશ રદ કરીને હાલની આ ખાસ દિવાની અરજી મંજૂર કરવામાં આવે અને અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ મુજબ આવશ્યક યોગ્ય પ્રક્રિયા અનુસરી અધિનિયમની કલમ ૧૧ડી હેઠળ ઉઠાવવામાં આવેલી શુલ્ક માંગ સંબંધિત મુદ્દાનો નિર્ણય કરવા બાબત વિદ્વાન સેટલમેન્ટ કમિશન સમક્ષ મામલો પરત મોકલવામાં આવે.

૪.૦૦. સુશ્રી મનીષા લવકુમાર, વિદ્વાન વકીલ વિભાગની તરફેથી હાજર થયા છે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે હકીકતમાં અરજદારની તરફેથી હાજર થયેલ વિદ્વાન વકીલે સૂચવ્યું હતું કે સેટલમેન્ટ કમિશન અરજદાર દ્વારા સ્વીકારવામાં આવેલી બે માંગણીઓ અંગે આદેશ પસાર કરી શકે અને અધિનિયમની કલમ ૧૧ડી સાથે સંબંધિત ત્રીજા મુદ્દા અંગે નિર્ણયકાર સત્તાધિકારીને સોંપી શકે, અને કમિશને તે જ બાબત યોગ્ય રીતે નામંજૂર કરી છે, કારણ કે કાયદા હેઠળ, વિશેષ કરીને અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ હેઠળ, તે અનુમત્ય નથી. તેમ છતાં, સુશ્રી મનીષા લવકુમાર, વિદ્વાન વકીલ, જે વિભાગની તરફેથી હાજર થયા છે, તેઓ

ગંભીરતાપૂર્વક આ બાબતનો વિવાદ કરી શકતા નથી કે અધિનિયમની કલમ ૧૧ડી સંબંધિત ત્રીજા મુદ્દા અને અધિનિયમની કલમ ૧૧ડી હેઠળ રૂપિયા ૩૫,૧૩,૮૪૭/- જેટલી શુલ્કની માંગણી અંગે પણ સેટલમેન્ટ કમિશનને અધિનિયમની કલમ ૩૨(એફ) હેઠળ યોગ્ય આદેશ પસાર કરવાનો હતો. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે હકીકતો પર અને કમિશનર દ્વારા રજૂ કરાયેલ અહેવાલ, જે અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ હેઠળ રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો, તેને ધ્યાનમાં લેતા, વિભાગ અધિનિયમની કલમ ૧૧ડી હેઠળ શુલ્કની માંગણી ઉઠાવવામાં ન્યાયસંગત છે. તેમ છતાં, તેઓ આ બાબતનો વિવાદ કરી શકતા નથી કે જો એમ હોય, તો અરજદારને તે અંગે જવાબ આપવા તક આપ્યા પછી, સેટલમેન્ટ કમિશનને અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ(૫) હેઠળ યોગ્ય આદેશ પસાર કરવાનો હતો.

૫.૦૦. સંબંધિત પક્ષકારોની તરફેથી હાજર થયેલ વિદ્વાન વકીલોની વિસ્તૃત રીતે દલીલો સાંભળવામાં આવી.

૫.૦૧. પ્રારંભે, નોંધવું આવશ્યક છે કે અરજદાર સામે રૂ.૧,૩૮,૦૯,૬૧૫/- ની માંગ ઉઠાવીને કારણે દર્શાવવાની નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી, જે

(૧) જેમનું તેમ દૂર કરાયેલ ઈનપુટ અંગે ઉલટાવવામાં આવવાના જામાની માંગ,

(૨) ઓછી આર.એસ.પી. દર્શાવવાના કારણે તફાવતી શુલ્ક,

(૩) નાણાકીય સહાય મેળવવા માટે જારી કરાયેલ સમાનાંતર બીલો મુજબ કલમ

૧૧ડી હેઠળની માંગ, અને

(જ) ઉઠાવવામાં આવેલા બીલો સામેના તફાવતી શુલ્ક ઉપર વ્યાજની માંગ સંબંધિત હતી.

તેમ છતાં, અરજદારે અધિનિયમની કલમ ૩૨૬ હેઠળ સેટલમેન્ટ કમિશન સમક્ષ અરજી રજૂ કરીને રૂ.૧,૦૨,૯૫,૭૬૮/- જેટલી શુલ્ક-જવાબદારી તથા તે સ્વીકારેલ શુલ્ક ઉપરનું વ્યાજ સ્વીકાર્યું હતું. અરજદારે ઉપરોક્ત સ્વીકારેલ શુલ્કની રકમ એટલે કે રૂ.૧,૦૨,૯૫,૭૬૮/- તથા તેના ઉપરનું વ્યાજ સંપૂર્ણપણે જમા પાડા કરાવ્યું હતું. એવું જણાય છે કે ત્યારબાદ અધિનિયમની કલમ ૩૨૬ હેઠળની તમામ આવશ્યકતાઓનું પાલન થયું છે અને/અથવા તે પૂર્ણ થઈ છે તે બાબતે સંતોષ પામ્યા પછી, કમિશનરે અધિનિયમની કલમ ૩૨૬ હેઠળ અરજદારને સેટલમેન્ટ અરજી આગળ વધારવાની પરવાનગી આપતો આદેશ કર્યો હતો. પરંતુ, એ પાડા સ્પષ્ટ થાય છે કે ત્યારબાદ સેટલમેન્ટ કમિશનરે અધિનિયમની કલમ ૩૨૬(૫) મુજબ જરૂરી હોય તે પ્રમાણે અરજદાર તેમજ અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા કમિશનરને અવકાશ આપ્યો હતો અને સંબંધિત કમિશનરે અહેવાલ પાડા મોકલ્યો હતો. છતાં, ત્યારબાદ અધિનિયમની કલમ ૩૨૬(૫) હેઠળ કોઈ અંતિમ આદેશ કર્યા વિના, વિદ્વાન કમિશને કલમ ૩૨૬ હેઠળ આદેશ કર્યો હતો

નીચે મુજબ પરિચ્છેદ ક્રમાંક ૬.૬ અને ૬.૭ માં નિરીક્ષણ કરીને કાર્યવાહી કરવી :

“૬.૬. ૨૨.૦૩.૨૦૧૩ના રોજ થયેલી સુનાવણી દરમિયાન, પીઠ દ્વારા આ બાબત દર્શાવવામાં આવી હતી કે કલમ ૧૧ડી અંગે અરજદારની દલીલે કાયદાનો એવો પ્રશ્ન ઊભો કર્યો છે, જેનો સમાધાન કરવાનો અધિકાર આયોગની હદ બહારનો હોઈ શકે. અરજદારનું પ્રતિનિધિત્વ

કરતા વિદ્વાન વકીલે તે અનુસંધાને સૂચન કર્યું હતું કે આ કેસમાં અરજીનો નિરાકરણ માત્ર પ્રથમ બે મુદ્દાઓના સંદર્ભમાં કરવામાં આવે, જેમાં અરજદારે શુલ્કની માંગ સ્વીકારી છે, અને કલમ ૧૧ડી સંબંધિત ત્રીજો મુદ્દો કાયદા મુજબ નિર્ણય કરવા માટે નિર્ણયકર્તા પ્રાધિકરણને મોકલવામાં આવે.

૬.૭. આ કેસની હકીકતો અને પરિસ્થિતિઓને ધ્યાનમાં લેતા, પીઠે એવું નિર્ધારિત કર્યું છે કે અરજદારોએ આ આયોગ સમક્ષની કાર્યવાહી દરમિયાન સહકાર આપ્યો નથી. કેન્ડ્રિય ઉત્પાદન શુલ્ક અધિનિયમની કલમ ૧૧ડી હેઠળ રૂપિયા ૩૫,૧૩,૮૪૭/- ની શુલ્ક માંગણી સ્વીકારવામાં આવી નથી અને તેના બદલે કાયદેસરનો મુદ્દો, એટલે કે જ્યાં બીજક હેઠળ માલનું દૂરકરણ/વેચાણ ન થયું હોય ત્યાં કલમ ૧૧ડીની લાગુ પડતાશ, ઉઠાવવામાં આવી છે. વર્તમાન અરજીને વિભાજિત કરીને તેનો આંશિક નિકાલ કરવાની તેમની વિનંતી પણ યોગ્ય નથી અને તેથી તે નામંજૂર કરવામાં આવે છે."

૫.૦૨. કાયદાની જોગવાઈઓ, વિશેષ કરીને અધિનિયમની કલમ ૩૨ઈ અને ૩૨એફને ધ્યાનમાં લેતાં, અરજદાર તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ દ્વારા કરાયેલ આ સૂચન કે કેસનો સમાધાન માત્ર પ્રથમ બે મુદ્દાઓ બાબતે કરવામાં આવે, જેમાં શુલ્કની માંગ અરજદારે સ્વીકારી છે, અને કલમ ૧૧ડી સંબંધિત ત્રીજો મુદ્દો કાયદા મુજબ નિર્ણય માટે નિર્ણયકારક સત્તાધિકારીને સંદર્ભિત કરવામાં આવે, તેને સ્વીકારવામાં ન લેતાં સમાધાન આયોગ યોગ્ય ઠરે છે. તેમ છતાં, વિદ્વાન સમાધાન આયોગે આ રીતે અવલોકન કરીને અરજી નકારી કાઢવામાં ભૂલ કરી છે કે અધિનિયમની કલમ ૧૧ડી હેઠળ રૂ. ૩૫,૧૩,૮૪૭/- જેટલી શુલ્કની માંગ

અરજદારે સ્વીકારી નથી. નોંધવું આવશ્યક છે કે સમાધાન આયોગનો આશરો લેતી વખતે અને સમાધાન આયોગ સમક્ષ અરજી કરતી વખતે, એકમાત્ર આવશ્યકતા અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ મુજબની છે, જે નીચે મુજબ છે :-

કલમ ૩૨એફ. કલમ ૩૨ઈ હેઠળ અરજી પ્રાપ્ત થવા પરની પ્રક્રિયા-

(૧) કલમ ૩૨ઈની પેટા-કલમ (૧) હેઠળની અરજી પ્રાપ્ત થતાં, સમાધાન આયોગ અરજી પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી સાત દિવસની અંદર, અરજદારને લેખિતમાં એવું સમજાવવા માટે નોટિસ પાઠવશે કે તેના દ્વારા કરવામાં આવેલી અરજીને શા માટે આગળ વધારવાની મંજૂરી આપવામાં આવવી જોઈએ, અને અરજદાર દ્વારા આપવામાં આવેલ સમજાવટને ધ્યાનમાં લીધા બાદ, સમાધાન આયોગ નોટિસની તારીખથી ચૌદ દિવસની અંદર, આદેશ દ્વારા, પરિસ્થિતિ મુજબ, અરજીને આગળ વધારવાની મંજૂરી આપશે અથવા અરજી નામંજૂર કરશે, અને સમાધાન આયોગ સમક્ષની કાર્યવાહી નામંજૂરીની તારીખે સમાપ્ત ગણાશે: પરંતું, જો ઉપરોક્ત અવધિમાં સમાધાન આયોગ દ્વારા કોઈ નોટિસ જારી કરવામાં આવી ન હોય અથવા કોઈ આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો ન હોય, તો અરજીને આગળ વધારવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હોવાનું માનવામાં આવશે. (૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળના દરેક આદેશની નકલ અરજદારને અને અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા કેન્દ્રીય ઉત્પાદન શુલ્કના કમિશનરને મોકલવામાં આવશે. (૩) જ્યાં પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કોઈ અરજી મંજૂર કરવામાં આવે અથવા કાર્યવાહી માટે મંજૂર થયેલી માનવામાં આવે, ત્યાં સમાધાન આયોગ પેટા-કલમ (૧) હેઠળના આદેશની તારીખથી સાત દિવસની અંદર અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા કેન્દ્રીય ઉત્પાદનશુલ્કના આયુક્ત પાસેથી સંબંધિત અભિલેખો સહિત અહેવાલ મંગાવશે અને આયુક્ત સમાધાન આયોગ તરફથી થયેલ સંદેશાવ્યવહાર પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી ત્રીસ

દિવસની અવધિમાં તે અહેવાલ રજૂ કરશે: પરંતું, જો આયુક્ત ઉપરોક્ત ત્રીસ દિવસની અવધિમાં અહેવાલ રજૂ ન કરે, તો સમાધાન આયોગ આયુક્તના અહેવાલ વિના જ મામલામાં આગળ કાર્યવાહી કરશે.(૪) જ્યાં પેટા-કલમ (૩) હેઠળ માગવામાં આવેલ કમિશનરના અહેવાલને તે ઉપકલમમાં નિર્ધારિત અવધિની અંદર રજૂ કરવામાં આવ્યો હોય, ત્યાં સમાધાન આયોગ એવો અહેવાલ તપાસ્યા બાદ, જો તેવા મતનો હોય કે બાબતમાં વધુ કોઈ તપાસ અથવા અન્વેષણ જરૂરી છે, તો લેખિતમાં નોંધવાનાં કારણોસર, અહેવાલ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી પંદર દિવસની અંદર, કમિશનર (અન્વેષણ) ને એવી વધુ તપાસ અથવા અન્વેષણ કરવા અથવા કરાવવા અને અરજીથી આવરી લેવાયેલ બાબત તથા કેસ સંબંધિત અન્ય કોઈ બાબત અંગે સમાધાન આયોગ તરફથી થયેલ સંદેશાવ્યવહાર પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી નેવું દિવસની અવધિમાં અહેવાલ રજૂ કરવા નિર્દેશ આપી શકે છે: પરંતું એ શરતે કે જ્યાં કમિશનર (અન્વેષણ) ઉપરોક્ત અવધિમાં અહેવાલ રજૂ કરતો નથી, ત્યાં સમાધાન આયોગ એવો અહેવાલ વિના પેટા-કલમ (૫) હેઠળ આદેશ પસાર કરવાની કાર્યવાહી કરશે.(૫) પેટા-કલમ (૩) હેઠળ પ્રાપ્ત થયેલા કેન્દ્રીય એક્સાઈઝના કમિશનરના અહેવાલ અને અભિલેખોની તપાસ કર્યા પછી, તથા પેટા-કલમ (૪) હેઠળ સેટલમેન્ટ કમિશનના કમિશનર (તપાસ) ના અહેવાલની, જો કોઈ હોય તો, તપાસ કર્યા પછી, અને અરજદારને તથા આ બાબતમાં વિધિવત્ સત્તાધિકૃત પ્રતિનિધિ મારફતે અથવા વ્યક્તિગત રીતે રજૂઆત સાંભળાવાનો અધિકાર ધરાવતા અધિકારક્ષેત્રવાળા કેન્દ્રીય એક્સાઈઝના કમિશનરને સાંભળવાની તક આપ્યા પછી, તથા તેની સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવેલ અથવા તેના દ્વારા પ્રાપ્ત કરાયેલ એવા વધુ પુરાવાની તપાસ કર્યા પછી, સેટલમેન્ટ કમિશન આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર,

અરજીએ આવરી લીધેલ મુદ્દાઓ અંગે અને કેસ સંબંધિત એવી અન્ય કોઈ બાબત અંગે, જે અરજીએ આવરી લીધી ન હોય પરંતુ પેટા-કલમ (૩) અથવા પેટા-કલમ (૪) હેઠળના કેન્દ્રીય એક્સાઈઝના કમિશનર અને કમિશનર (તપાસ) ના અહેવાલમાં ઉલ્લેખિત થયેલી હોય, તેને યોગ્ય લાગે એવો આદેશ પસાર કરી શકે છે. (૬) પેટા-કલમ (૫) હેઠળનો કોઈ આદેશ ૩૧મી મે, ૨૦૦૭ના દિવસે અથવા તે પહેલાં દાખલ કરવામાં આવેલી કોઈપણ અરજીના સંદર્ભમાં ૨૯મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૮ પછી પસાર કરવામાં આવશે નહીં અને ૧લી જૂન, ૨૦૦૭ના દિવસે અથવા તે પછી કરવામાં આવેલી અરજીના સંદર્ભમાં, જે મહિનામાં અરજી કરવામાં આવી હોય તે મહિનાના અંતિમ દિવસથી નવ મહિના પછી પસાર કરવામાં આવશે નહીં; અન્યથા સમાધાન કાર્યવાહી સમાપ્ત ગણાશે, અને અરજી કરવામાં આવેલી વેળાએ જે અધીનિર્ણયકર્તા પ્રાધિકરણ સમક્ષ કાર્યવાહી લંબિત હતી, તે આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર એવો કેસનો નિકાલ કરશે જાણે કલમ ૩૨૬ હેઠળ કોઈ અરજી કરવામાં જ આવી ન હોય: પરંતુ શરતે કે, આ પેટા-કલમ હેઠળ નિર્ધારિત અવધિ લખિતમાં નોંધવામાં આવનાર કારણોસર, સમાધાન આયોગ દ્વારા વધુમાં વધુ ત્રણ મહિનાની વધુ અવધિ માટે લંબાવવામાં આવી શકે. (૭) કલમ ૩૨એની જોગવાઈને આધીન રહીને, પેટા-કલમ (૫) હેઠળ કોઈપણ આદેશ પસાર કરતા પહેલાં સેટલમેન્ટ કમિશન સમક્ષ અભિલેખ પર લાવવામાં આવેલી સામગ્રીનો સંબંધિત પીઠના સભ્યો દ્વારા વિચાર કરવામાં આવશે અને આવા આદેશના પસાર થવા સંબંધે કલમ ૩૨બીની જોગવાઈઓ લાગુ પડશે. (૮) પેટા-કલમ (૫) હેઠળ કરવામાં આવેલ આદેશમાં સમાધાનની શરતો અંગે, જેમાં શુલ્ક, દંડ અથવા વ્યાજ સ્વરૂપે કોઈ માંગણીનો સમાવેશ થાય છે, સમાધાન હેઠળ બાકી થતી કોઈપણ રકમ કઈ રીતે ચુકવવામાં આવશે તે બાબત

તથા સમાધાનને અસરકારક બનાવવા માટેની બધી અન્ય બાબતોનો ઉપબંધ કરવામાં આવશે અને અસ્વીકારના કિસ્સામાં તેના કારણો તેમાં દર્શાવવામાં આવશે, અને તેમાં એ પણ ઉપબંધ કરવામાં આવશે કે જો ત્યારબાદ સમાધાન આયોગને એવું જણાય કે સમાધાન છેતરપિંડીથી અથવા તથ્યોની ખોટી રજૂઆત દ્વારા મેળવવામાં આવ્યું છે, તો તે સમાધાન શૂન્ય ગણાશે: પરંતું, સમાધાન આયોગ દ્વારા આદેશિત સમાધાનની રકમ કલમ ૩૨૬ હેઠળ અરજદાર દ્વારા સ્વીકારવામાં આવેલી શુલ્ક જવાબદારી કરતાં ઓછી નહીં હોય. (૯) જ્યાં પેટા-કલમ (૫) હેઠળના આદેશના અનુસરણમાં ચૂકવવાપાત્ર કોઈ શુલ્ક, વ્યાજ, દંડ અને દંડરાશિ, આદેશની નકલ તેની દ્વારા પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી ત્રીસ દિવસની અંદર આકારણીધારક દ્વારા ચૂકવવામાં ન આવે, ત્યાં જે રકમ બાકી રહી ગયેલી હોય તે, તેના પર બાકી રહેલ વ્યાજ સાથે, કલમ ૧૧ની જોગવાઈઓ અનુસાર આકારણીધારક ઉપર અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા કેન્દ્રીય ઉત્પાદન શુલ્ક અધિકારી દ્વારા કેન્દ્રીય સરકારને બાકી રહેલ રકમ તરીકે વસૂલ કરવામાં આવશે. (૧૦) જ્યાં પેટા-કલમ ૮ હેઠળ જોગવાઈ મુજબ કોઈ સમાધાન શૂન્ય બને છે, ત્યાં સમાધાનથી આવરી લેવાયેલા મુદ્દાઓ સંબંધિત કાર્યવાહી, સમાધાન આયોગ દ્વારા અરજીને આગળ ચલાવવા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી તે તબક્કાથી પુનર્જીવિત થયેલી ગણાશે અને અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા કેન્દ્રીય ઉત્પાદનશુલ્ક અધિકારીને, આ અધિનિયમની અન્ય કોઈ જોગવાઈમાં સમાવવામાં આવેલ કોઈપણ બાબત હોવા છતાં, સમાધાન શૂન્ય બન્યાનો સંદેશ પ્રાપ્ત થયેલી તારીખથી બે વર્ષની અવધિ પૂર્ણ થાય તે પહેલાં કોઈપણ સમયે એવી કાર્યવાહી પૂર્ણ કરવાની સત્તા રહેશે.”

૫.૦૩. તે તબક્કે, અરજદાર પાસેથી સમગ્ર શુલ્કદાયિત્વ અને/અથવા

કારણદર્શક નોટિસ મુજબનું દાખલ્લ સ્વીકારવાની અપેક્ષા રાખી શકાતી નથી. કલમ ૩૨૬ ની આવશ્યકતા મુજબ, અરજદારે નિર્ધારિત કરવામાં આવે તેવી રીત અને સ્વરૂપમાં અરજી કરવાની હોય છે અને તેમાં તેના તે શુલ્કદાખલ્લનો સંપૂર્ણ અને સાચો ખુલાસો સમાવવાનો હોય છે, જે અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા કેન્દ્રીય ઉત્પાદનશુલ્ક અધિકારી સમક્ષ અગાઉ જાહેર કરવામાં આવ્યો ન હોય, તેવું દાખલ્લ કેવી રીતે નિષ્પન્ન થયું છે તેની રીત, તેની તરફથી ચૂકવવાપાત્ર હોવાનું સ્વીકારાયેલ ઉત્પાદનશુલ્કની વધારાની રકમ અને નિર્ધારિત કરવામાં આવે તેવી અન્ય વિગતો, જેમાં તેવા ઉત્પાદન શુલ્કપાત્ર માલની વિગતોનો પણ સમાવેશ થાય છે કે જેના સંબંધમાં તે ખોટા વર્ગીકરણ, ઓછું મૂલ્યાંકન, મુક્તિ સૂચના લાગુ ન પડવી અથવા સેન્ડવેટ જમા અથવા અન્યથા ના કારણે ઓછી વસૂલાત થયેલી હોવાનું સ્વીકારે છે; અને તેના દ્વારા સ્વીકારાયેલ ઉત્પાદનશુલ્કની વધારાની રકમ સાથે કલમ ૧૧એબી હેઠળ બાકી પડતું વ્યાજ પણ ચૂકવવાનું તેને કરવાનું અને કરવું આવશ્યક છે. અધિનિયમની યોજના, કલમ ૩૨એફ હેઠળ, પ્રકરણ ૫ મુજબ, ખાસ કરીને કલમ ૩૨૬ પછીની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં લેતાં, તે પછી સમાધાન આયોગે અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ(૫) હેઠળ યોગ્ય આદેશ પસાર કરવાનો અને અરજદારે સ્વીકાર્યો ન હોય તથા જેના માટે વિવાદ ઉઠાવવામાં આવ્યો હોય તે મુદ્દા અંગે, અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ(૩) થી ૩૨એફ(૫) હેઠળ આવશ્યક એવી યોગ્ય પ્રક્રિયા અનુસરીને, શુલ્ક, વ્યાજ, દંડરકમ અને દંડની રકમ નિર્ધારિત કરવાની રહે છે. વર્તમાન કેસમાં, વિદ્વાન સમાધાન આયોગે અરજદારે વિવાદિત બનાવેલ અધિનિયમની કલમ ૧૧ડી હેઠળ રૂપિયા ૩૫,૧૩,૮૪૭/- જેટલી શુલ્કની માંગ

સંબંધે અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ ન કરીને અને અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ(પ) હેઠળ આદેશ પસાર ન કરીને નોંધપાત્ર ભૂલ કરી છે. વિભાગ તરફથી હાજર રહેલ વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી મનીષા લવકુમારના જણાવ્યા મુજબ, હકીકતમાં, કમિશનર દ્વારા રજૂ કરાયેલ અહેવાલ અનુસાર, વિભાગ દ્વારા ઊભી કરવામાં આવેલી અધિનિયમની કલમ ૧૧ડી હેઠળની શુલ્કદાયિત્વ સ્થાપિત થઈ ગઈ છે. જો એવું હોય, તો તે સ્થિતિમાં પણ, કમિશનર દ્વારા રજૂ કરાયેલ અહેવાલનો જવાબ આપવા અરજદારને સાંભળવાની તક આપ્યા બાદ, સમાધાન આયોગે અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ(પ) મુજબ યોગ્ય આદેશ પસાર કરવાનો હતો, જે વિદ્વાન કમિશનર કરવામાં નિષ્ફળ ગયા છે. આ પરિસ્થિતિઓમાં, પડકારાયેલ આદેશ રદ કરવામાં આવવો જોઈએ અને કાયદા અનુસાર તથા ગુણદોષના આધારે, અને અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ હેઠળ આવશ્યક એવી યોગ્ય પ્રક્રિયા અનુસરીને, યોગ્ય આદેશ પસાર કરવા માટે, તેમજ ત્રીજા મુદ્દા એટલે કે કેન્દ્રીય ઉત્પાદનશુલ્ક અધિનિયમની કલમ ૧૧ડી હેઠળ રૂપિયા ૩૫,૧૩,૮૪૭/- જેટલી શુલ્કની માંગ અંગે પણ અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ(પ) હેઠળ યોગ્ય આદેશ પસાર કરવા અને તે અંગે યોગ્ય આદેશ આપવા માટે, મામલો વિદ્વાન સમાધાન આયોગને પરત મોકલવાનો છે; અને તે પછી, આવી નિર્ધારણ બાદ, અરજદાર તેવી ચુકવણી કરવા માટે જવાબદાર રહેશે અને જો અધિનિયમની કલમ ૩૨એફ(પ) હેઠળ બાકી અને ચૂકવવાપાત્ર રકમ, જો કોઈ હોય, ચૂકવવામાં નહીં આવે, તો કલમ ૩૨(૯) હેઠળ દર્શાવેલ જરૂરી પરિણામો અનુસરશે. ઉપરોક્ત પ્રક્રિયા વર્તમાન આદેશની રિટ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી છ મહિનાની અંદર પૂર્ણ કરવામાં આવશે. નિયમ ઉપરોક્ત હદ સુધી નિરપેક્ષ કરવામાં

આવે છે. કેસના તથ્યો અને પરિસ્થિતિઓમાં, ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ રહેશે નહીં.

સહી/- (ન્યાયમૂર્તીશ્રી એમ.આર.શાહ,) સહી/-
(ન્યાયમૂર્તી શ્રી કે.જે. ઠાકર,)

*This judgment has been translated using AI Tool –
M/s. Hyperlink E-Solutions Pvt. Ltd.*

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદીત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહીં. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.